

Wyrok z 30 września 2002 r., [K 41/01](#)
**STATUS MEDALISTÓW IGRZYSK PARAOLIMPIJSKICH
DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Rodzaj postępowania: kontrola abstrakcyjna Inicjator: Rzecznik Praw Obywatelskich	Skład orzekający: 5 sędziów	Zdania odrębne: 0
--	---------------------------------------	-----------------------------

Przedmiot kontroli	Wzorce kontroli
Pominięcie medalistów igrzysk paraolimpijskich dla niepełnosprawnych przy określeniu kręgu osób uprawnionych do stałego świadczenia pieniężnego pobieranego po zakończeniu kariery sportowej <small>[Ustawa z 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej: art. 28a ust. 1 w zakresie, w jakim pomija sportowców niepełnosprawnych, którzy zdobyli medale na igrzyskach paraolimpijskich]</small>	Sprawiedliwość społeczna Zasada równości <small>[Konstytucja: art. 2 i art. 32]</small>

Na podstawie ustawy o kulturze fizycznej polskim medalistom olimpijskim przysługuje po ukończeniu 35. roku życia i zaprzestaniu kariery sportowej stałe świadczenie pieniężne (rodzaj renty za osiągnięcia sportowe uzyskane kosztem kariery zawodowej) w wysokości zbliżonej do średniej płacy krajowej. Jest ono finansowane z budżetu państwa. Uprawnieni do tego świadczenia są wyłącznie medaliści „klasycznych” igrzysk letnich i zimowych. Analogicznego uprawnienia nie mają medaliści tzw. igrzysk paraolimpijskich, organizowanych dla osób niepełnosprawnych. Pominięcie przez ustawodawcę tej drugiej kategorii sportowców Rzecznik Praw Obywatelskich we wniosku do Trybunału Konstytucyjnego uznał za dyskryminację, a tym samym naruszenie art. 32 Konstytucji. Trybunał nie zgodził się z tym zarzutem.

ROZSTRZYGNIĘCIE

Zaskarżone unormowanie jest zgodne z art. 2 i 32 Konstytucji.

GŁÓWNE TEZY UZASADNIENIA

1. Od sytuacji luki w prawie, która nie może być przedmiotem zaskarżenia przed Trybunałem Konstytucyjnym, należy odróżnić dyskryminacyjne – niezgodne z art. 32 Konstytucji – pominięcie pewnej kategorii osób, mimo że za ich uwzględnieniem na równi z adresatami badanej regulacji przemawia tożsamość cech, ze względu na które ustanowiono tę regulację (cechy relewantne, prawnie znaczące). Sytuacja drugiego rodzaju może uzasadniać wykonanie przez Trybunał Konstytucyjny jego kompetencji „ustawodawcy negatywnego”.
2. W tekście Konstytucji nie można wskazać żadnego przepisu, z którego w odniesieniu do subsydiowania sportowców przez władzę publiczną można byłoby wyprowadzić nakaz jednakowego traktowania wszystkich sportowców, a w szczególności traktowania sportowców niepełnosprawnych na równi z innymi sportowcami.

3. Stwierdzenie niekonstytucyjnej dyskryminacji sportowców niepełnosprawnych na gruncie art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (prawo do świadczenia pieniężnego z budżetu państwa z tytułu zdobycia medalu olimpijskiego) musiałyby być oparte na porównaniu cech osób objętych tym unormowaniem i osób w nim pominiętych, które uzasadniałyby wniosek, że w tym zakresie dokonano arbitralnego, nieracjonalnego zróżnicowania. Tymczasem wspomniane porównanie nie daje podstaw do takiego wniosku. Faktem jest, że niepełnosprawni uczestnicy igrzysk paraolimpijskich są także reprezentantami Polski i przyczyniają się w ten sposób do promocji kraju. Jednakże wysokie osiągnięcia sportowe i związany z tym prestiż stanowią cechę wprawdzie konieczną, ale niewystarczającą do uzyskania świadczenia pieniężnego na podstawie zaskarżonego przepisu; poza jego zakresem pozostają bowiem także np. osoby uzyskujące medalowe miejsca na mistrzostwach świata czy Europy w różnych kategoriach, osoby zdobywające rekordy świata, osoby uzyskujące wyróżnienia i medale w dyscyplinach nieolimpijskich itp. W ramach prac parlamentarnych ostatecznie zwyciężyła koncepcja ograniczenia kręgu uprawnionych do osób będących medalistami igrzysk olimpijskich – jako imprezy sportowej uznawanej za najważniejszą. Nietrafny jest przy tym argument, że zawody olimpijskie dla osób pełnosprawnych i osób niepełnosprawnych są jakościowo identyczne. Z kolei nieadekwatny jest argument odwołujący się do konieczności włożenia większego wysiłku przez sportowców niepełnosprawnych; kryterium wysiłku w ogóle bowiem nie pojawia się jako cecha istotna na tle badanej regulacji, która opiera się na koncepcji czysto finitystycznej (przesłanka zdobycia medalu olimpijskiego). Istotna jest wreszcie *ratio legis* art. 28a ustawy o kulturze fizycznej: świadczenie pieniężne jest w zamierzeniu ustawodawcy rekompensatą dla wybitnych sportowców, którzy nie uprawiają już sportu wyczynowego, a z racji poświęcenia się mu w przeszłości i dojścia do znakomitych wyników – nie mogli w równej mierze poświęcić się budowaniu kariery zawodowej.
4. W postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym zarzut naruszenia zasad sprawiedliwości (art. 2 Konstytucji) powinien być zawsze formułowany w odniesieniu do jakiegoś innego wzorca konstytucyjnego, nie zaś abstrakcyjnie.
5. Skoro w niniejszej sprawie nie potwierdził się zarzut dyskryminacji (naruszenia art. 32 Konstytucji), to należy uznać, że nie wykazano także naruszenia zasad sprawiedliwości (art. 2).

Przepisy Konstytucji

Art. 2. Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Art. 32. 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.
2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.